

Heemstede

Collegebesluit

Collegevergadering: 22 augustus 2023

Zaaknummer : 1197339
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : S.A. de Wit-van der Linden
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Concept Parkeervisie Heemstede – 80% versie

Samenvatting

Het college van B&W stemt in met de 80% versie van de Concept Parkeervisie Heemstede. De Parkeervisie draagt bij aan het oplossen van de uitdagingen in Heemstede rondom parkeren en geeft richting aan de volgende instrumentaria: 'uitgifteregels voor parkeervergunningen', 'beleidsregels invoeren of uitbreiden van betaald parkeren met vergunning', de 'parkeernormennota', de 'parkeerverordening' en de 'Verordening Parkeerbelasting'. Het college vraagt in september de commissie hun zienswijze te geven op de vier uitgangspunten en de visie.

Juridisch en beleidskader

- Woonvisie Heemstede 2023-2027;
- Omgevingsvisie;
- Nota Duurzaamheid Heemstede 2020-2024;
- (nog vast te stellen) Groenbeleidsplan 2023;
- Coalitieakkoord- en uitvoeringsprogramma 2022-2026;
- Visie Publieke Laadinfrastructuur Heemstede;
- Nota Parkeernormen Heemstede 2010;
- Bestemmingsplan aanvullende voorschriften parkeren;
- Uitvoeringsprogramma visie winkelcentra Heemstede;
- Algemene Plaatselijke Verordening Heemstede;
- Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland;
- Startnotitie Parkeren (incl. moties: de parkeer de norm en parkeer de verhoging).

Bevoegdheden

De Parkeervisie en de onderliggende uitgangspunten zijn kader stellend. Zodra de Parkeervisie is vastgesteld, worden de uitgangspunten uit de visie (uiteengezet onder alinea 'aanleiding') uitgewerkt in diverse instrumentaria.

Instrumentaria die voortvloeien uit de Parkeervisie, die door de raad worden vastgesteld:

- *Verordening Parkeerbelasting*: is de grondslag waarop de gemeente betaald parkeren in de vorm van parkeerbelastingen kan toepassen. In deze verordening worden tarieven en tijden vastgesteld evenals de hoogte van een naheffingsaanslag parkeerbelasting. De Verordening Parkeerbelasting die in de raad van december 2023 wordt behandeld heeft betrekking op de huidige situatie. Indien bij de uitwerking van de Parkeervisie blijkt dat tarieven aangepast moeten worden, zal een aangepaste Verordening Parkeerbelastingen aan de raad worden voorgelegd.
- De *Parkeernormennota* met geactualiseerde parkeernormen per functie en locatie, aangevuld met de beleidsregel voor toepassing en reductiemogelijkheid op de parkeereis. De planning is dat de parkeernormennota in het eerste kwartaal 2024 wordt vastgesteld.
- *Parkeerverordening*: In de parkeerverordening worden in hoofdlijnen benoemd wat nodig is voor 'betaald parkeren met vergunning'. Denk hierbij aan een begrippenlijst, de bevoegdheden ten aanzien van het aanwijzingsbesluit, de verschillende soorten vergunningen die er geboden worden en wanneer een vergunning ingetrokken mag worden of gewijzigd.

Instrumentaria die voortvloeien uit de Parkeervisie en door het college worden vastgesteld:

- *'Beleidsregels aanvragen en afgiften parkeervergunningen'*. Hierin staat beschreven wie en tegen welke voorwaarden een parkeervergunning kan aanvragen. Ook staat beschreven welke soorten parkeervergunningen er beschikbaar zijn (eventueel met nieuwe parkeervergunningen naar aanleiding van participatie) en hoeveel parkeervergunningen er beschikbaar worden gesteld per aanvraag.
- *'Beleidsregels invoeren of uitbreiden van betaald parkeren met vergunning'*. Hierin wordt beschreven wanneer overgegaan kan worden tot invoering betaald parkeren met vergunning. De minimale omvang van het nieuwe reguleringsgebied wordt hier beschreven, welk parkeerregime er zal gelden (tijden, tarieven) en hoe omgegaan dient te worden met participatie / consultatie.

Besluit B&W

1. In te stemmen met de Concept Parkeervisie;
2. De Concept (80% versie) Parkeervisie Heemstede voor te leggen aan de commissie voor een zienswijze (B-stuk) op de genoemde visie en de vier uitgangspunten.

Aanleiding

De aanleiding voor deze parkeervisie is om:

- 1) Parkeerdruk en parkeeroverlast in diverse woonwijken aan te pakken en
- 2) De verouderde parkeernormennota te herzien.

(1) In de huidige situatie is de parkeerdruk in meerdere woonwijken van Heemstede hoog. Uit de onderzoeksresultaten van de parkeerdrukmetingen blijkt dat de parkeerdruk in een deel van Heemstede hoger is dan de landelijk acceptabele grens van 85 procent, dit is ongewenst ten aanzien van bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid. In de peiling onder bewoners wordt bevestigd dat in delen waar een hoge parkeerdruk is gemeten (rondom Centrum en de Indische buurt), dit ook als parkeeroverlast wordt ervaren.

Daarnaast is de huidige parkeernormennota uit 2010 (2) niet meer van toepassing op de huidige trends en ontwikkelingen. Er is een vaste parkeernorm voor een woning, ongeacht of deze woning bijvoorbeeld nabij een OV knooppunt ligt en ongeacht de oppervlakte van de woning. Dit belemmert nieuwe ontwikkelingen, transformaties, splitsingen of inbreidingen. Er kan niet gemotiveerd afgeweken worden van de parkeernormen als daar aanleiding toe is.

Om deze redenen is de Parkeervisie opgesteld. De Parkeervisie geeft helderheid over welke prioriteit en hoeveel ruimte er aan de functie parkeren wordt gegeven. Voor het bepalen van de juiste richting hebben landelijke trends, lokale ontwikkelingen- en regionale bereikbaarheidsafspraken een belangrijke rol gespeeld. Aanvullend is het functioneren van het huidige parkeerbeleid onderzocht en is de beleving onder bewoners, ondernemers en bezoekers gepeild. Op basis hiervan is deze concept Parkeervisie tot stand gekomen.

Het kerndoel van de visie luidt:

In Heemstede zorgen we voor een verbeterd evenwicht tussen goede bereikbaarheid enerzijds en een veilige en aantrekkelijke leef- en verblijfsomgeving anderzijds.

De Parkeervisie is gebaseerd op **vier uitgangspunten**:

1. De juiste parkeerder op de juiste plek
2. Te hoge parkeerdruk leidt tot parkeeroverlast en/of onveilige situaties en moet daarom worden voorkomen
3. Uniformiteit in parkeerregimes is gewenst
4. Nieuwe en flexibele parkeernormen worden (later) afgestemd op de locatie en doelgroep

In de Parkeervisie staat beschreven welke vorm van regulering (betaald parkeren met vergunning) toegepast kan worden als de parkeerdruk onacceptabel hoog. Dit wordt gedaan om te zorgen dat de juiste parkeerder op de juiste plek staat (1) en parkeeroverlast en/of onveilige situaties voorkomen worden (2).

Bij de regulering 'betaald parkeren met vergunning' moet voorkomen worden dat er verschillende tijden en tarieven in naastgelegen gebieden toegepast worden zoals nu in Heemstede het geval is. Verschillende parkeerregimes zorgen voor een beperking van het dubbelgebruik van

parkeerplaatsen. Vergunninghouders mogen namelijk niet in een ander gebied parkeren (bijvoorbeeld om hun elektrische voertuig te laden). Bij parkeerders zorgt dit voor verwarring; in hun beleving parkeren zij in één groot gebied. We willen waar mogelijk deze 'lappendeken' van verschillende parkeerregimes met afwijkende regels optimaliseren tot één overzichtelijke en herkenbare parkeervorm (3).

Ook is in de Parkeervisie aangegeven op welke wijze parkeernormen opgesteld worden. Deze normen worden verwerkt in de (nog op te stellen) parkeernormennota (4), die in het eerste kwartaal 2024 aan de raad wordt voorgelegd.

De uniformiteit in deze visie ligt in één overzichtelijke en herkenbare vorm van parkeren, de flexibiliteit ligt in de herziende parkeernormen waarin gekeken zal worden naar doelgroep en locatie.

Verschil tussen betaald parkeren met vergunning en vergunningparkeren.

De reguleringsvorm "Betaald parkeren met vergunning" is een reguleringsvorm waarin bewoners, hun bezoek en ondernemers met een parkeervergunning onbepaald kunnen parkeren in de betreffende zone. Ook andere parkeerders kunnen, mits zijn hun parkeerrecht voldoende, tijdelijk parkeren in deze zone. Het parkeerrecht kan aangeschaft worden bij een parkeerautomaat of GSM parkeeraanbieder.

Bij de reguleringsvorm "Vergunningparkeren" kunnen uitsluitend vergunninghouders (en hun bezoek) parkeren. Andere parkeerders worden niet in de gelegenheid gesteld om een parkeerrecht aan te schaffen. Deze reguleringsvorm vindt veelal uitsluitend plaats indien de betreffende zone te weinig of niet voldoende parkeerplaats beschikbaar heeft voor bewoners, ondernemers en hun bezoek.

Indien een zone over voldoende parkeerplaats beschikt wordt voor de reguleringsvorm 'betaald parkeren met vergunning' gekozen omdat dit regime bewezen kostendekkend en effectief is. Kostendekkend omdat foutparkeerders een zogenaamde naheffingsaanslag parkeerbelasting ontvangen: een bekeuring omdat de gemeentelijke belasting (het parkeerrecht) niet of niet volledig is voldaan. Deze inkomsten vloeien naar de gemeente zelf. De gemeente kan hierdoor minimaal kostendekkend een reguleringsvorm aanbieden.

Bij de reguleringsvorm 'Vergunningparkeren' is er géén sprake van een gemeentelijke belasting aangezien parkeerders (anders dan de vergunninghouders) geen parkeerrecht kunnen aanschaffen. Hierdoor is er geen sprake van een naheffingsaanslag parkeerbelasting (gemeentelijke belasting) maar van een zogenaamde Mulderbon (landelijke overtreding op parkeren). De inkomsten van een Mulderbon worden geïnd door het CJIB en gaan naar het Rijk toe. De kosten voor deze reguleringsvorm zijn dus voor de gemeente (bebording, handhaving e.d.) maar de inkomsten zijn niet voor de gemeente. Om deze redenen wordt primair gekozen voor 'betaald parkeren met vergunning' als reguleringsvorm.

Motivering

1. *De Parkeervisie draagt bij aan een goede bereikbaarheid*

Door parkeervoorzieningen te verdelen onder belanghebbenden per tijdstip en locatie. Hierdoor ontstaan minder verkeersopstoppingen en een vlottere doorstroming. Het zoeken naar een vrije parkeerplaats wordt tot een minimum beperkt. 'De juiste parkeerder op de juiste plek' is het uitgangspunt. Met andere woorden: de parkeerplaatsen die beschikbaar zijn moeten beschikbaar zijn voor de doelgroep waarvoor ze bedoeld zijn, zoals bijvoorbeeld bewoners, visite en mantelzorg. Hierdoor neemt de parkeerdruk af omdat andere parkeerders (niet de doelgroep) elders moeten parkeren, waardoor de bereikbaarheid toeneemt.

Dit willen wij realiseren door 'betaald parkeren met vergunning' in te voeren. Deze vorm van regulering is minimaal kostendekkend omdat alle baten ten gunste komen van de gemeente. Dit in tegenstelling tot 'vergunning parkeren' of een blauwe zone waarbij de baten uit bekeuringen naar het Rijk gaan maar de kosten (handhaving, aanleg) voor rekening zijn van de gemeente.

2. *De Parkeervisie draagt bij aan een veilige en aantrekkelijke leef- en verblijfsomgeving*

- a. Door parkeervoorzieningen op een mooie manier in de omgeving in te passen en bij de inrichting rekening te houden met het zicht op overig verkeer. Ook goed gemarkeerde parkeervoorzieningen, voldoende verlichting en veilige looproutes tussen parkeervoorzieningen en omliggende bestemmingen dragen hieraan bij.
- b. Door het clusteren van parkeren. Een toename van de loopafstand voor geclusterd parkeren op afstand beïnvloedt het autogebruik- en autobezit. Een verlaging van het autobezit heeft een positief effect op het aantal benodigde parkeerplaatsen en kan een stimulans zijn voor het gebruik van deelmobiliteit. De vrijgekomen ruimte die door het clusteren ontstaat, kan aan andere functies worden besteed.
- c. Door het stimuleren van duurzame vervoerswijzen. Fietsen, wandelen en het gebruik van het openbaar vervoer levert een directe bijdrage aan een schonere en gezondere leefomgeving. Ze verlagen bovendien de afhankelijkheid van privévoertuigen.
- d. Door minder hittestress als gevolg van minder 'blik' op straat.
Minder blik wilt niet zeggen dat er parkeerplaatsen geschrappt worden, het richt zich met name op een minder hoge parkeerdruk in de straat door parkeermaatregelen. Daarnaast leidt minder zoekverkeer door parkeermaatregelen tevens tot een veiligere leefomgeving en verhoogde leef kwaliteit.

3. *De Parkeervisie draagt bij aan de uitvoering van de Woonvisie*

In de nog op te stellen nieuwe parkeernormennota kijken we ook naar andere factoren in de bepaling van het aantal benodigde parkeerplaatsen. Factoren zoals de omvang en functie van de ontwikkellocatie, de nabijheid van openbaar vervoer en de beschikbaarheid van alternatieve vervoerswijzen worden meegewogen. Onder voorwaarden en binnen beleidskaders kan worden bepaald welke parkeervoorzieningen en maatregelen het beste passen bij de locatie en doelgroep. Hiermee wordt de uitvoering van de Woonvisie vereenvoudigd.

4. De Parkeervisie draagt bij aan de Omgevingsvisie

De Parkeervisie en de uitwerking van de parkeervisie zal onderdeel zijn van de Omgevingsvisie en moeten bijdragen aan een 'goede fysieke leefomgeving'. Parkeren is onderdeel van het groter geheel: de Omgevingsvisie.

Financiën

De Parkeervisie heeft geen directe financiële consequenties. De uit de visie voortkomende instrumentaria en wetgeving hebben wel financiële gevolgen.

Planning/uitvoering

De stappen naar definitieve besluitvorming voor de Parkeervisie zijn als volgt:

Fase & Besluitvorming	Q3 2023	Q4 2023	Q1 2024
Besluit college 80% Concept Parkeervisie	22 augustus		
Bespreken 80% Concept Parkeervisie stakeholders	juli-september		
Zienswijze commissie Ruimte 80% versie	21 september		
100% Parkeervisie opstellen		september - november	
Besluit college 100% Parkeervisie		7 november	
Behandeling 100% Parkeervisie in raad		21 december	

Voor de instrumentaria wordt de volgende planning aangehouden:

Instrument	Q3 2023	Q4 2023	Q1 2024
Verordening Parkeerbelasting		21 december	
Parkeernormennota			januari - februari
Parkeerverordening			januari - februari
Beleidsregels aanvragen en afgiften parkeervergunningen	Nog niet bekend		
beleidsregels invoeren of uitbreiden van betaald parkeren met vergunning	Nog niet bekend		

Samenwerking en communicatie

Om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de huidige parkeersituatie, zijn naast feitelijke inventarisaties, ook parkeerervaringen van gebruikers belangrijk. Om de parkeerervaringen op te halen is een digitale vragenlijst opgesteld. Deze vragenlijst is via diverse kanalen verspreid onder inwoners, ondernemers, werknemers en bezoekers. In totaal hebben 1.165 inwoners, 64 ondernemers, 32 werkenden en 113 bezoekers tussen eind mei 2023 en begin juni 2024 de vragenlijst ingevuld. Naast de vragenlijst vinden in vanaf half september 2023 ook gesprekken plaats met verschillende stakeholders. Zo zullen er gesprekken ingepland worden met de ondernemersvereniging Binnenweg, Zandvoortselaan en Jan van Goyenstraat en woningcorporaties. De uitnodigingen voor deze gesprekken zijn half augustus 2023 verstuurd. Aanvullingen uit deze gesprekken wordt afgewogen en verwerkt in de Parkeervisie.

Andere stakeholders (zoals Werkgroep Toegankelijkheid, WMO vertegenwoordigers, scholen, enzovoort) ontvangen de Parkeervisie (na vaststelling) ter informatie. Zodra de uitwerking van Parkeervisie aan de orde is worden gesprekken ingepland met deze stakeholders om tot een zo volledig mogelijk beleid te komen.

Tot slot worden de omliggende gemeenten op de hoogte gehouden over de ontwikkelingen in Heemstede.

Duurzaamheid

Door tegelijkertijd duurzame mobiliteitskeuzes te stimuleren, zoals het openbaar vervoer, de fiets en deelmobiliteit, wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan Duurzaamheid.

Bijlage(n)

1. Concept Parkeervisie (80% versie)